

UDK:628.065(1-87):656.12:379.858:638.97:347.463:347.426.6:368.025.8:
311:636.082

PRIKAZ INOSTRANOG ČLANKA

AVIONI SU I ZA PUTNIKE I ZA OSIGURAVAČE NAJBEZBEDNIJA PREVOZNA SREDSTVA

Uprkos rekordnom broju od preko četiri milijarde avionskih putnika širom sveta u 2019. godini, statistika pokazuje da avio-letovi nikad nisu bili bezbedniji.

To su podaci iz izveštaja „Avio-rizici 2020: bezbednost i stanje nacija“, koje je objavila „Allianz Global Corporate & Specialty“ (AGCS), firma specijalizovana za osiguranje avio-industrije u saradnji sa Embry-Riddle Aeronautical University, najvećim akreditovanim univerzitetom za oblast avijacije i pitanja avio-prostora. Poslednje tri godine, od 2016. do 2020, najbezbednije su u istoriji avijacije. Na primer, 2017. nije se dogodila nijedna nesreća s fatalnim posledicama za putnike u avionima, a to se desilo prvi put za 60 godina, i zato je to čini najbezbednijom godinom otkako postoje avionski letovi. Čak se i 2018. godina, u kojoj je bilo 15 avio-nesreća sa 556 ljudskih žrtava, računa kao treća na listi najbezbednijih godina, dok je 2015. na drugom mestu.

Savremene tehnologije uložene u napredak letelica doprinele su da avio-prevoz putnika postane sigurniji od vožnje dramskim prevozom, pre svega automobilima i biciklima, koji odnose mnogo više žrtava. Avionske nezgode manje su opasne za ljude i od terorističkih napada, pa čak i od napada pasa koji se češće završavaju fatalnim ishodom po ljude.

„Nikad bezbedniji avio-prevoz rezultat je stalnog usavršavanja konstruisanja, fabričkih procesa u avio-industriji, procedura u avio-saobraćaju i njegovih zakonskih okvira“, tvrdi Tom Fadden, direktor Svetske avio-asocijacije (AGCS).

Istovremeno, avio-inženjering je gotovo sasvim eliminisao šansu da se dogodi inženjerska greška pri konstrukcijama letelica i njenih uređaja. Radio-signali i avionska elektronika danas su dragoceni i unapređuju tehnologiju avio-industrije. „Sada piloti raspolažu sa mnogo više informacija na svojim kontrolnim tablama u letelicama da utvrde svoju poziciju unutar ogromnog vazdušnog prostora. Napredak nauke omogućio je avionskoj elektronici da bolje razume kako ljudski faktor može doprineti bezbednosti letelica, kaže David Williams, profesor i stručnjak za pitanja vazdušnog prostora i njegove bezbednosti na Aeronautičkom univerzitetu Embry-Riddle.

U julu 2019. oko 40 putnika moglo se povrediti u letu „Er Kanade“ od Vankuvera do Sidneja jer je avion imao nekoliko jakih turbulencija pa je morao prinudno sleteti. Uбудućе se predviđa da će turbulencije biti sve češće zbog klimatskih promena i zagrevanja planete, pogotovo na letovima između Evrope i Severne Amerike. Prethodna decenija pokazala je da je broj avionskih nesreća zbog tehnološkog napretka avio-industrije, doduše, znatno smanjen, ali odštetni zahtevi zbog avio-nesreća nastavljaju da stižu u velikom broju.

A. Vodinelić: Prikaz članka „Avioni su i za putnike i za osiguravače najbezbednija prevozna sredstva“

AGCS je analizirao više od 50.000 tih zahteva od 2013. do 2018. godine u ukupnom iznosu od preko 14,8 milijardi evra odnosno 16,3 milijardi američkih dolara. Na sudare u avionskom saobraćaju otpada preko polovine odštetnih zahteva, a to uključuje ne samo smrtno ishode putnika nego i štete na letelicama od spoljnjih objekata, kao i oštećenja pri prizemljenju na aerodromima sa brojnim letelicama u špicu letova. Među odštetnim zahtevima mnogi su uzrokovani gubitkom prtljaga, ali i povredama putnika pri naglom prevrtanju letelice, zbog kvara avio-mašina, naglih prizemljenja ili zbog oštećenja letelica uzrokovanih neadekvatnim tankovanjem njihovih rezervoara.

Izvor

· https://www.allianz.com/en/press/news/studies/191105_Allianz-embryo-riddle-aeronautical-university-report-aviation-risks-2020.html

*Prevela i priredila članak: **Ana V. Vodinelić, MA***